A°. 1843. N°. 16.

DONDERDAG DEN 23sten FEBRUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 20 Februarij 1843.*

Alzoo de navolgende personen zich bij requeste hebben geadresseerd, om *Brieven van Manumissie* voor Slaven, als:

1. Van ADRIAAN JOHANNES COMVALIUS Az., voor den onder zijne Straat voogdij staanden Slaaf *Januarij.*
2. Van G. S. DE VEER, voor den Slaaf *Claries.* — En
3. Van THOMAS SMIT VAN DER MEER, voor de Slavin *Bebé* en haar Kind *Thomas.*

Zoo worden al degenen, welke vermeenen mogten, redenen van oppositie te hebben, opgeroepen, om voor zoo veel betreft, de *twee* eerstgenoemden, binnen den tijd van *drie* weken, en wat aangaat den laatsten, binnen den tijd van *acht* dagen en alzoo met dispensatie van den gewonen tijd van aankondiging, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 20 Februarij 1843.*

(4895) LEENTJE MOZES DAVID JESSURUN, heeft op heden zoo voor zich als voor hare minderjarige Kinderen: SUSANNA ELISABETH, JOSEPHINA CHARLOTTE, RACHELINA DOROTHEA, DAVID GEORGE en GEORGINA HENRIETTA, aanteekening gedaan van hun voorgenomen vertrek uit deze Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 18den dezer, de Engelsche Schoener Guiana, Kapt. W. Payne, naar Demerary.

ADVERTISSEMENTEN.

Particuliere West-Indische Bank.

De HOOFDDIRECTIE DER PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK.

In aanmerking nemende dat, sedert eenigen tijd, nagemaakte biljetten van de kalibers van *VIJFTIG* en *VIJF EN TWINTIG* CENTEN in omloop zijn gebragt;

Overwegende dat, in weerwil van alle aangewende pogingen, het tot nog toe de Policie niet heeft mogen gelukken, den schuldige aan deze, voor de geheele bevolking dezer Kolonie, zoo gevaarlijke misdaad op te spooren;

Heeft besloten PRÆMIEN uit te looven, ten einde, zoo mogelijk, door middel daarvan, het gewenschte doel te bereiken, en mitsdien te bepalen:

a. Eene PRÆMIE van *HONDERD EN VIJFTIG* GULDEN, ten behoeve van den genen, die zoodanige aanwijzing zal opleveren, waardoor de Policie in de gelegenheid zal kunnen worden gesteld, op het spoor van den dader of de daders te geraken, en

b. Eene PRÆMIE van *TWEE HONDERD* GULDEN, ten behoeve van den genen, die *ONMIDDELIJK* den dader of de daders zal aanwijzen, met dat gevolg dat dezelve van de misdaad overtuigd worde.

De Hoofddirectie vertrouwt, dat, nademaal het algemeen er het hoogste belang bij heeft, dat de schuldige ten deze bekend en vervolgens gestraft worde, — deze hare poging niet vruchteloos zal blijven: — Zullende de naam des genen, dien eene der præmien ten deel moge vallen, des verkiezende, geheim worden gehouden.

Paramaribo, den 21 Februarij 1843.

Namens de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank,
De Secretaris bij dezelve,
N. G. VLIER.

De HOOFDDIRECTIE DER PARTICULIERE WEST-INDISCHE BANK ontwaar geworden zijnde, dat er zeer veel misbruik wordt gemaakt van de toelating, om *oude Biljetten* der Bank, tegens *nieuwe* intewisselen, daar dikwijls *oude Biljetten* zijn ingeruild, waarvan vermoedelijk een gedeelte *opzettelijk* is afgescheurd, met het oogmerk om daarvan wederom gebruik te maken, en alzoo van *drie* Biljetten, het genot van *vier* te erlangen, brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat er, in het vervolg, bij de Bank, geene Biljetten ter inwisseling of inruiling zullen worden aangenomen, *waaraan eenig gedeelte ontbreekt.*

Paramaribo den 21 Februarij 1843.

Namens de Hoofddirectie der Particuliere West-Indische Bank,
De Secretaris bij dezelve,
N. G. VLIER.

TRANSPORTEN.

(1387) Den 30sten Januarij 1843. De Administrateur van Financien, als belast met het Civiel *Bouw-Departement*, aan G. C. VOLKERS voor zijne minderjarige Kinderen, van het Huis en Erf, aan de *Graven Straat*, N. W. La A. No. 16 en O. W. La. B. No. 46.

Den 6den Februarij. M. BRAUWN, aan J. ABRAHAMS JR., van het Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, O. W. La. A. No. 5 en thans 1e. Buitenwijk No. 66.

Den 7den. ALEX. MAC INTOSH qq. den uitlandigen WM. MAC INTOSH, aan M. BRAUWN, van het Erf en Gebouwen in de Voorstad *Zeelandia*, en grenzende aan de *Mauritius- groote water- eerste Dwars Straat* en *Nepveu Gracht*, bekend onder La. A. No. 35, 86, 87, 103 en 104, thans La. A. No. 117.

Den 8sten. EXPLOICTEUR, aan C. A. J. HEIJMAN, van het Huis en Erf, aan de *Rust en Vrede Straat*, N. W. La. B. No. 41 en O. W. La. D. No. 640.

Den 16den. S. WITTERING c. s. qq. ANNE MITCHELL geb. SMALL, aan ADAM STEWART, van de *helft* in de Koffij en Kakao Plantaadje ½ Lot LL; — *Concordia* , en. toebehooren, gelegen aan de rivier *Saramacca.*

Den 20sten. H. R. GUMMELS qq. T. L. NEPVEU, aan Mr PH. DE KANTER, van het Huis en Erf, aan de *Keizer Straat*, N. W. La. A. No. 244 en O. W. La. B. No. 132.

Paramaribo den 20 Februarij 1843.

De Griffier van het Geregtshof te *Suriname*,
A. VAN MEERTEN.

Pronuntiatie van Dictums

bij het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels*, op Zaturdag den 25sten dezer maand, des voormiddags te 9 uren, van de Boedels LAMBERTUS RUIJGERS, JOHAN GODFRIED KRIEGER, NICOLAAS PETRUS MATTHIJS en A. C. MULLER Wed. P. MEIJNE.

Paramaribo, den 22 Februarij 1843.

De Secretaris van het Collegie voornoemd,
F. C. COBLIJN.

(1396) De fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen op Maandag den 27sten dezer, des namiddags ten 4 ure, door den Vendumeester M. A. KEIJSER, publiek doen verkoopen:

De *NALATENSCHAPPEN* van den Heer JOHAN WILHELM BECKER en Mejufvrouw AMIMBA van SUCHARD en eenige overgeblevene *GOEDEREN* van den Boedel WORIE van COBA van LABADIE; bestaande in *LIJFKLEEDEREN, HUISRADEN*, een *WAGEN* en een *opgeboeid CORJAAL*, het laatste te zien op de Buitengrond *Oldenburg*, gelegen aan den Weg van *Kwatta.*

Voorts: eene *KLEEDEREN KAST* van den Boedel R. GOLLENSTEDE en een *nieuw* dubb. loops *JAGTGEWEER*; toebehoorende den Boedel W. E. CARRIERE.

Paramaribo den 21 Februarij 1843.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

De fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen op Maandag den 27sten dezer, des namiddags om 4 ure, in het lokaal van hetzelve Departement door den Vendumeester M. A. KEIJSER; publiek doen verkoopen:

De *GOEDEREN*, gevonden in de volgende *desolate* Boedels, als: CHARLOTTE HAGEDORN, PALM van HERMANUS van BUTTNER, ZELIE INNES, LOUIS ADOLF THOMAE, SARATJE RUDELSON, van den minderjarigen FRANS van GISTEREN en FRANS NICOLAAS REIJZIGER.

En vermits in die Boedels geene genoegzame Goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet kunnen worden opgeroepen.

Paramaribo, den 21 Februarij 1843.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(6418) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, *belast met de vervolgingen der nalatige belastingschuldigen*, zal op Vrijdag den 24sten Februarij 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Martina*, *Charlotte*, *Wilhelmina*, *Frederik*, *Marcus*, *Eduard*, *Henriette*, *Europa*, *François*, *Jan* en *Charles*; aankomende J. J. MUNTZ en nom ux.

Paramaribo, *den* 18 *Februarij 1843.*

T. M. SCHOTBORGH.

(6420) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 24sten Februarij 1843, des voormiddags om *half negen* ure, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Sophia* en *Meerja*; aankomende C. F. CAPADOCE, (nu Boedel.)

Paramaribo, *den* 18 *Februarij 1843.*

T. M. SCHOTBORGH.

WIJKMEESTERS van Wijk La. E. adverteren, dat zij op 27sten dezer en volgende dagen, de gewone jaarlijksche opneming zullen bewerkstelligen.

Paramaribo den 22 Februarij 1843.

(6458) HEDEN VOORMIDDAG ten *elf* uren, opening der inschrijving-billetten van de bij Couranten ter verkoop aangebodene *KOFFIJ* van de Plantaadje *Nieuw Meerzorg.*

Paramaribo, *den 23 Februarij 1843.*

CHs. LIONARONS qq. c. s.

Laatste VENDU

bij F. F. J. BOTHE, op Dingsdag namiddag den 28sten dezer, van *MEUBELEN* en *WINKELGOEDEREN*: een dag vóór- en op den verkoopdag te bezigtigen. (6433)

Paramaribo, *den 22 Februarij 1843.*

Mengelwerk.

De Watergeus.

Gedurende de lange worsteling der hervorming tegen de Roomsche hierarchie eene worsteling, waardoor geheel Europa verwoest en de grond met lijken gemest, werd, — een strijd, die steden, ontvolkte en geheele geslachten ten onder bragt, toonde geen landaard eene meer bedaarde onverschrokkenheid en onwankelbaren moed dan onze voorouders. De strijd te verduren hebben tegen de geoefende Spaansche benden van Mondragon en Emanuël Verdugo, van den prins van Parma en van Alvarez de Tolédo, hertog van Alva, lagen onze voor zaten, tot dus verre zoo vredelievend en lijdzaam, eenen heldenaard aan den dag, waarvoor men vruchteloos een voorbeeld in de vroegere geschiedenis zou gezocht hebben, en waarvan de verhevene tegenstand der nieuwere Grieken slechts een flaauw tafereel oplevert.

Alles, wat de buitensporige en doodelijke haat van Filips II kon uitdenken, werd dagelijks nog duizendvoudig vergroot door de gruwelen en wreede straffen en handelingen van zijne getrouwe bevelhebbers. Hier op den moerassigen grond, die door vlijt en geduld aan de ontstuimige zee ontwoekerd was, schenen de Spaansche krijgsbenden — die zoo zeer haakten naar het einde van eenen krijg, waarbij als weder, wraak dikwijls het woord van lijfsgenade onbekend was — als te verzinken. Filips, ten hoogste verschrikt over deze onbedwingbare volharding, zag zich eindelijk genoodzaakt eenen man naar dit gewest af te zenden, die hem volkomen waardig was, die bij eenen onverzoenlijken haat, het hart van eenen bloeddorstigen tijger voegde, en in wiens vuist slechts het zwaard van den beul schitterde. Het volgende voorval dagteekent uit dat tijdvak onzer rijke geschiedenis.

Op den 12den November 1572 landde een vaartuig van de kust van Zeeland, met eene stoutheid en vaardigheid, waaruit men gemakkelijk kon opmaken, dat zij, die hetzelve bestuurden, zeer goed met de plaatselijke gesteldheid moesten bekend zijn. Reeds begon de nacht te vallen, en de vergulde nevel over het onstuimige vlak zond nog zwak de stralen van de zon op het aardrijk terug. De geheele omtrek was in eenen grijzen mist gedompeld, en hier en daar schemerden de voorwerpen slechts flaauw door de dampige lucht. Het zandige strand was eenzaam en verlaten; doch op 't oogenblik toen de sloepen van boord staken, vertoonde zich een man met eene brandende lont in de hand, die met eene forsche stem het »werda," den naderenden te gemoet riep.

»De Geuzen van Herman van Arkel," klonk hierop het antwoord uit de sloep" die op dat oogenblik aanlag, en nu stapte een dertigtal met lange degens en bijlen gewapende mannen aan land, die men dadelijk aan den lossen gang voor Hollandsche zeelieden herkende.

»Wat nieuws, hopman Herman?" vroeg nu de schildwacht, " wat beduidde dat levendige kanongebulder van dezen avond?"

»Dat beduidde, wakkere Pieter! dat wij eene Spaansche bark op de huid zaten. Zie daar ginds het overschot van de zestig koppen — en hierbij wees hij met de hand op eene sloep, waarin zich tien krijgsgevangenen en eenige zeelieden bevonden die snel naar den oever roeiden."

»Er waarom hen niet even als de anderen naar den bodem van de Schelde doen verhuizen?"

»Wel, omdat deze knapen eenen zoo geweldigen afkeer voor het koude water en eene zoo groote neiging voor den strop had den, dat ik mij waarlijk deze keuze moest laten welgevallen."

»Veel te veel goedheid voor die honden van Senors," zeide de schildwacht, die wederom met afgemeeten' tred op en neêr wandelde.

Thans waren eenige zeilen door het volk van Herman in tenten herschapen, in eene van welke de Spanjaarden zich rondom een knetterend vuur legerden, met eene sombere tevredenheid op het gelaat, die de woeste oogen met een en straal van hoop deed schitteren; terwijl Herman, in eene grove visscherspij gehuld, in gedachten verdiept voor de tent op en neêr liep. Duidelijk waren de trekken van eenen onwankelbaren moed op zijn mannelijk gelaat te lezen, hetwelk alleen door den burgeroorlog en de gestadige inspanning eene zekere woestheid verkregen had. Telkens echter, wanneer hij het oog sloeg op de Spanjaarden, die de zonderlingste schaduwen op den door den gloed roodgekleurden grond wierpen, verloor zijn blik veel van die woestheid. — »Satans! waarom dan ook hen in het gevecht gespaard! Vermoorden na den strijd is het werk van den beul en niet van eenen krijgsman als ik. Nogtans moet ik een besluit nemen," sprak hij bij zich zelven, terwijl hij met woeste drift naar de tent liep. — »Zij, die de Staten willen dienen, zijn vrij, en de anderen zullen in zee worden geworpen; ik geef u vijf minuten tijd om te overwegen."

Verbaasd zagen de krijgsgevangenen elkander aan, en Herman hervatte bedaard zijne eenzame wandeling, even alsof geene zijner schreden het oogenblik, hetwelk het lot van tien menschen moest beslissen, nader bragt! Alles was stil, en de maan wierp een zwak lichtkleed over de woeligen plas, waarvan de oploopende baren met een somber gebruis tegen den oever den dood vonden. De Hollandsche zeelieden wachtten met eene angstige bezorgdheid het einde af van een tooneel, hetwelk aller harten ten diepste trof.

Naauwelijks hadden de Spanjaarden eenige woorden en blikken gewisseld, of een van hen stond op en zeide:

»Hopman, wij zijn vaardig!"

»Om de republiek te dienen?" riep Herman.

»Neen, maar om te sterven," was het antwoord van den Spanjaard, die gelijktijdig eenen bedaarden blik op eenige Watergeuzen sloeg, die reeds naar de strijdbijl grepen.

Op dit oogenblik verkondigde de wachtroep van den schildwacht het naderen van een vaartuig, en kort daarna sprong een man op den vasten wal, die eenen brief in de hand hield en naar den hopman Herman vroeg.

»Hier," riep van Arkel, »maar van waar op dit ongelegen uur?"

»Van Breda. Gisteren hebben de Spanjaarden de stad ingenomen en een verschrikkelijk bloedbad aangerigt. Slechts zijn eenige vrouwen verschoond gebleven; maar ook deze nog hebben eenen hoon geleden, die erger dan de dood is."

»En van wien hebt gij den brief?"

»Van uwe zuster, hopman! die mij zeide, dat zij hare eenige hoop op u stelde, om haar op Emanuël Verdugo te wreken."

Gedurende dit kort gesprek hadden de Spanjaarden zich door een kort gebed tot den dood voorbereid.

»Verdugo, een bevelhebber, bezoedelt zich met de buitensporigheden eener woeste krijgsbende! maar zonder twijfel is het hem onbekend, dat Eleonore een' broeder heeft, die iederen traan van haar met eenen stroom Spaansch bloed zal uitwisschen!" Zich vervolgens met eene woeste drift tot de krijgsgevangenen wendende:

»Gij verkiest dan den dood en wijst de dienst van het gemeenebest van de hand. Welaan, bedenkt u wel, de zee is daar, stom en koud — dat graf, hetwelk u zonder gebed en priester verwacht, is diep genoeg, dan dat het bazuingeschal van den Engel des oordeels immer tot daar doordringe."

De Spanjaarden ijsden op dit denkbeeld, en schenen in hun besluit te wankelen; het schrikbeeld des eeuwigen verderfs ontnam hun de kracht en den moed; middelerwijl knevelden de Geuzen hun handen en voeten, en sleepten de slagtoffers van eenen verwoeden haat naar eene in zee uitloopende landtong. »Die heeren zijn van eene te hooge afkomst om de republiek te dienen," sprak Herman met eenen koelen grimlach tegen de rollende zee; — »dat dan de booze hen in zijne dienst neme."

En tien malen openden zich nu de schuimende baren en sloegen met geweld ineen, waarop alles stil was als de dood, en de stralen der maan de vloeibare grafzerk op nieuw met een zilverlicht bescheen.

De brief aan het opperhoofd der watergeuzen behelsde niets dan eene te treurige waarheid: de Spanjaarden hadden zich bij verrassing van Breda meester gemaakt, en de stad, zoo als gewoonlijk, aan brand en moord overgeleverd. — Eleonora van Arkel spoorde haren broeder tot eene schitterende wraak aan.

Toen Herman van Arkel te Breda kwam was Verdugo naar Antwerpen vertrokken, alwaar het hoofdkwartier der Spanjaarden gevestigd was, en hij door zijnen pligt en het verlangen om eene beminde gade, van welke hij sedert twee jaren gescheiden was, weder te zien, geroepen werd.

Dadelijk spoedde Hermán zich, als visscher verkleed, op weg naar Antwerpen, alwaar hij zijnen onverzoenlijken vijand dacht aan te treffen. Gedurende dezen korten togt had hij overal gelegenheid om te merken, dat de verhalen, die van de gruwelen en verwoestingen der Spanjaarden rondliepen alles behalve overdreven waren. Overal had de oorlog zijne verschrikkelijke gevolgen nagelaten, en hier en daar stonden nog slechts eenige half verbrande hutten, alwaar de uitgehongerde vrouwen en kinderen onder puin en asch rondkropen.

(*Het vervolg hierna.*)

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.